

Buurten in de regio

Deventer Keizerslanden

Verslag

LSA

Vrijdag 11 maart 2011

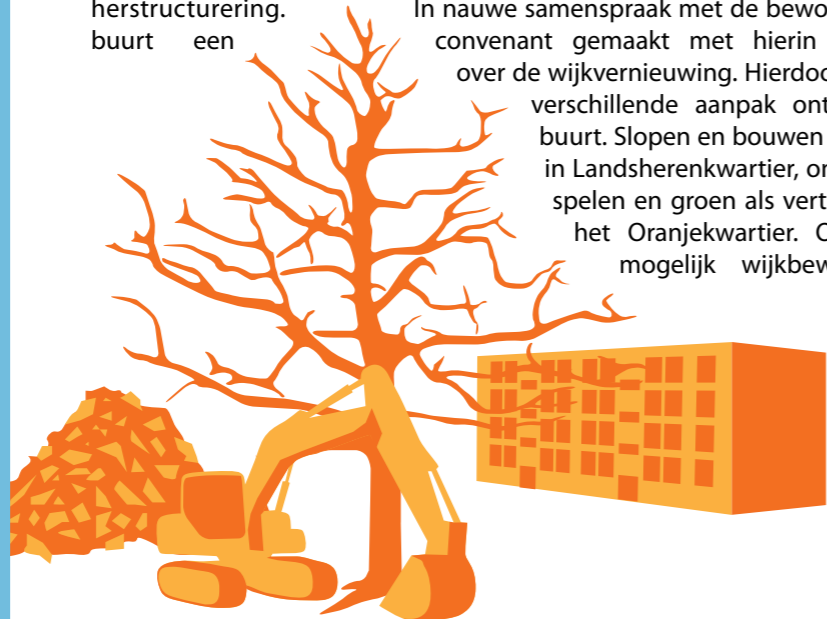

Eén wijkaanpak, twee benaderingen

De wijk Keizerslanden maakt onderdeel uit van Wijk 4. Het bestaat uit verschillende buurten met ieder een eigen karakter en sfeer. In 2005 is onder toenmalig minister Dekker gekeken naar maatregelen die noodzakelijk waren in de naoorlogse wijken. Tijdens de regiodag gaan we twee hieruit voortgekomen aanpakken bekijken: Landsherenkwartier en Oranjekwartier. In Landsherenkwartier is het besluit tot sloop genomen in samenspraak met het toenmalige ministerie. Het proces in Landsherenkwartier is in volle gang en duurt nog tot 2025. Bewoners zijn sinds 2005 georganiseerd in het Landsherenoffensief. Een offensief omdat de beginfase gekenmerkt werd door tegengestelde belangen en moeizame bewonersinspraak. Die rol van bewoners is gedurende de jaren veranderd. Bewoners hebben een belangrijke rol in de informatievoorziening over het proces van herstructurering. Deze rol is ook in een convenant vastgesteld. Bewoners hebben hierbij de mogelijkheid zelf expertise in te roepen. In Oranjekwartier, een qua woningvoorraad identieke wijk, is besloten voorlopig niet te slopen. Daar is met name ingezet op een sociaal programma en investeren in een groene woonomgeving. Ook weer met veel betrokkenheid van bewoners. De regie van de wijkaanpak ligt niet bij de gemeente maar bij de corporatie. Bewoners zijn een belangrijke partner. Deze manier van werken wordt ook wel de Deventer methode genoemd. De lessen uit deze twee aanpakken staan vandaag centraal, waarbij ook projecten uit andere buurten aan bod komen. Met name kijken we naar de rol die beide bewonersgroepen hebben gehad in dit proces. Wat kunnen andere steden en wijken leren van deze aanpak?

Martijn Willems van Woonbedrijf leder1 vertelt dat de wijk Keizerslanden bestaat uit 4 unieke buurten. Woonbedrijf leder1, uit een fusie ontstaan speciaal voor de grootse aanpak van deze wijk, heeft de regie over de herstructurering. In nauwe samenspraak met de bewoners is per buurt een convenant gemaakt met hierin afspraken over de wijkvernieuwing. Hierdoor is er een verschillende aanpak ontstaan per buurt. Slopen en bouwen met name in Landsherenkwartier, ontmoeting, spelen en groen als vertrekpunt in het Oranjekwartier. Om zoveel mogelijk wijkbewoners te

bereiken en hen mee te laten praten in de plannen wordt door leder1 in samenwerking met vele andere partijen gebruik gemaakt van verschillende participatiemethodes. Zo zijn er onder andere portiekgesprekken, huisbezoeken, tuinkamergesprekken, straatontwerpsessies en het tot de verbeelding sprekende 'dolen door de buurt'. leder1 is zich bewust van het ingrijpende karakter van wijkvernieuwing en houdt zo goed als mogelijk rekening met de impact die het heeft op de sociale structuren van een wijk. Om tijdens de transitieperiode van de buurt de leefbaarheid op peil te houden wordt nauw contact met bewoners onderhouden.

Van strijden naar samenwerken

In de etnisch gemengde wijk Landsherenoffensief is door de overheid besloten het overgrote deel van het woningbestand uit de eind 50-er jaren te slopen, zo vertelt Ubo Wierenga. Om de belangen van bewoners tijdens dit herstructureringsproject goed te vertegenwoordigen is het Landsherenoffensief opgericht. In 2005 werd bewoners de mededeling van herstructurering gedaan, waarbij het uitgangspunt van deze partijen het idee gaf dat dit zou gebeuren zonder een bewonersorganisatie. De ca. 20 georganiseerde bewoners zijn begonnen met het opstellen van een convenant over samenwerking met gemeente, corporatie en andere participanten. De belangrijkste afspraken: ondersteuning van een opbouwwerker, jaarlijks financiële ondersteuning o.a. voor inhuren van derden, beschikking krijgen over een informatiewoning, budget voor eigen informatieverstrekking aan bewoners en faciliteiten om kennis te vergroten.

Vervolgstep was het opstellen van bewonersstandpunten; zaken die voor de bewoners enorm belangrijk zijn en die moeten terugkomen na de herstructurering. Deze standpunten zijn tijdens vele bijeenkomsten met bewoners 'opgehaald' en bestaan bijvoorbeeld uit een kindvriendelijke wijk, terugkeergarantie, een groene omgeving en voldoende parkeerplaatsen. Pas na het opstellen en voorleggen van de bewonersstandpunten werd verder gewerkt aan het masterplan, sociaal plan, stedenbouwkundig plan, ontwerp van de gebouwen en de daadwerkelijke sloop en nieuwbouw. Hiermee is een goede basis gelegd voor invloed van bewoners op de nieuwe wijk.

Met name de informatievoorziening door bewoners voor bewoners is belangrijk in het Landsherenkwartier. In het Landsherenhuis wordt onafhankelijk informatie verstrekt door een aantal deskundige bewoners aan de rest van de wijk. Van rechten volgens het sociaal plan tot onderhoud, leefbaarheid en de planning van sloop, voor alle informatie kan men terecht.

Trots op de wijk

Tijdens een fiets- en wandeltocht hebben de deelnemers in 4 verschillende excursies kunnen zien hoe de aanpak verloopt in delen van het Landsherenkwartier en Oranjekwartier. Voor degenen die niet in Oranjekwartier zijn geweest vertelt Evert Jan Stokking van de OK-groep over de ontwikkelingen in zijn wijk. Deze wijk, ruim van opzet, verschillende culturen

en zowel appartementen als eengezinswoningen, kent een sterke onderlinge binding waardoor bewoners zeer betrokken zijn bij de buurtvernieuwing. De wensen van de bewoners in Oranjekwartier zijn vastgelegd in het 'Bewonersvizier'. Belangrijke punten hieruit zijn: ruimte en voorzieningen om elkaar te ontmoeten, veilige straten en het realiseren van een goed ingericht Wezelandpark. In het vernieuwingsplan is een toekomstbeeld voor over 10 jaar geschetst van de wijk in sociaal en fysiek opzicht. Veel wensen uit het bewonersvizier zijn hierin meegenomen en terug te vinden. Het Oranjehuis, de Molukse kerk en cultureel centrum en vele speelplekken zijn goede voorbeelden van ontmoeting van bewoners waar binding van de buurt vorm krijgt. In de komende jaren worden deze plekken uitgebreid en verbeterd.

Leren van de Deventer aanpak

Voordat de aanwezigen gezamenlijk de leerpunten van deze werkwijze gaan benoemen geeft Patricia Aa aan dat de buurt Tuindorp heeft geprofiteerd van de kennis en ervaring van actieve bewoners in de andere buurten van Keizerslanden. Tuindorp kent een eigen aanpak, die wel is geïnspireerd op haar voorgangers.

In samenspraak met Miranda Arendsen van de gemeente Deventer komen de deelnemers tot een aantal succesfactoren van de aanpak in Deventer:

- Bewoners worden gezien als specialisten. Het is wel belangrijk om hierin niet door te slaan en als bewonersorganisatie niet te ver vooruit te lopen op de medebewoners.
- Convenanten per buurt met hierin vastgelegde posities voor alle partijen geven ook bewoners een duidelijke positie.
- Onafhankelijk budget voor bewonersorganisaties voor inhuur externe deskundigheid en overige activiteiten geeft bewoners een goede positie.
- Ondersteuning van goed opbouwwerk is cruciaal gebleken.
- Maak de schaalgrootte van plannen niet te groot, kiezen voor buurten met hun eigen karakter is belangrijk
- Bewonersdiemedeverantwoordelijkzijnvoorinformatievoorzieningen; zorg ervoor dat de informatieverstrekking niet enkel bij 1 partij ligt.

Meer info:

Landsherenoffensief - Ubo Wierenga
landsherenoffensief@kpnplanet.nl

Keizerslanden Vernieuwt
<http://www.keizerslandenvernieuwt.nl/>

OK groep en Wezenlandpark
<http://wezenlandpark.nl>

Woonbedrijf Ieder1 - Martijn Willems
<http://www.ieder1.nl/>

LSA

🏠 Oudkerkhof 13b
3512 GH Utrecht

☎ 030 23 175 11

🌐 www.lsabewoners.nl

✉ info@lsabewoners.nl